

Govor varuhinje človekovih pravic dr. Simone Drenik Bavdek na prireditvi Pisan kot metulja ob svetovnem dnevu Downovega sindroma; Krško, 20. marec 2026

Spoštovani,

vesela sem, da ste me danes povabili. Ta dan je poseben.

Poseben je, ker nas spomni na nekaj zelo pomembnega – da smo ljudje med seboj povezani. Spomni nas, da je lepo, če se srečamo. Spomni nas, da je lepo, če se spoznavamo. Če jaz spoznam vas, lahko vidim, kakšni ste in kaj potrebujete. Če vi poznate mene, me lahko obiščete. Vam lahko pomagam, če potrebujete pomoč. Če se družimo, nam je lahko prijetno. Lahko se skupaj kaj naučimo ali pa se samo počutimo dobro, ker smo skupaj.

Pri Varuhu človekovih pravic verjamemo, da imamo vsi ljudje pravico imeti svoj prostor v družbi. To pomeni, da sprejmemo vsakogar. Pomembno je, da imate enake možnosti za življenje, kot vsi drugi, ki nimajo Downovega sindroma. Morate imeti možnost, da se učite, da delate in da vas zdravnik pozdravi, če zbolite.

Ampak temu ni vedno tako. Ljudje z Downovim sindromom in njihove družine se še vedno srečujete z ovirami. Včasih nimate enakih možnosti. In to ni prav.

Pomembno je, da ustvarjamo okolje, kjer se lahko vsi z Downovim sindromom in tudi drugi ljudje z oviranostmi učite, delate, ustvarjate in živite skupaj z drugimi. Okolje, kjer vas lahko srečamo v trgovini, na pošti ali v knjižnici in kjer ste sprejeti.

Pomembno pa je še nekaj. Ni dovolj, da je nekdo samo vključen. Da hodi v šolo ali v službo. Pomembno je, da ima tudi prijatelje. Da se počuti sprejetega. Da čuti, da nekam spada.

Generalna skupščina Združenih narodov je 21. marec razglasila za Svetovni dan Downovega sindroma. Letošnji poteka pot geslom Skupaj proti osamljenosti.

Veliko ljudi z Downovim sindromom nima veliko prijateljev. Nekateri jih morda sploh nimate. Pogosto se družite z družino ali pa kakšnimi strokovnjaki, kot so zdravniki in terapevti. Težje je spoznati nove ljudi. Včasih vas drugi tudi ne razumejo dovolj ali vas podcenjujejo.

Zato se lahko zgodi, da ste osamljeni. Tudi če ste med drugimi ljudmi. Osamljeni pa so lahko tudi člani vaše družine: mama, oče, setre in bratje.

Vsakdo je lahko osamljeni. Posebej težko je lahko, ko se ljudje postaramo. Takrat potrebujemo vsi še več podpore, razumevanja in bližine. To potrebujete tudi vi, ki imate Downov sindrom.

Pomembno je tudi, da razumemo razliko: nekdo je rad kdaj sam – in to je v redu. Težava pa je, ko je nekdo sam, pa si tega ne želi. Zato moramo kot družba narediti več. Ustvariti moramo priložnosti za druženje. Za prijateljstva. Za skupne aktivnosti.

Vsak človek potrebuje odnose. Potrebuje občutek, da ga ima nekdo rad, da je nekomu mar zanj. Vsak človek želi biti viden. Slišan. Spoštovan. Nihče ne želi biti na robu. Vsak želi prispevati po svojih močeh in biti del skupnosti.

In tukaj je naša skupna naloga. Že en sam človek lahko naredi razliko in pristopi k drugemu. S tem odpre popolnoma nov prostor odnosa, topline in občutkov. Da povabi. Da vključi. Da greste tudi med druge ljudi. Da vas vidijo. Da vas spoznajo in sprejmejo. Da jim postane mar.

Da is sivine dneva naredijo sončen in barvit dan.

Pred nami je krasna prireditev, ki ste jo pripravili. S tem vi odpirate prostor. Danes vsekakor nismo sami in upam, da niti ne osamljeni. Ker smo skupaj.

Današnji dogodek je krasna priložnost, da se spoznamo in sporočimo tistim, ki vas ne poznajo in zato razumejo, da naj pridejo, da ste krasni in da je biti z vami prelepo.

Hvala.